

3836701 PHPH/M : สาขาวิชาเอก:โรคติดเชื้อ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : โรคหนอนพยาธิตัวกลม/ดิน/ความรู้ เจตคติ การปฏิบัติคน/ชาวไทยภูเขา

ผู้จัดทำ สุวัฒน์: การศึกษาเปรียบเทียบโรคหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดินและ ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติคนระหว่างชาวไทยภูเขาและชาวไทยพื้นเมือง (COMPARATIVE STUDY ON SOIL-TRANSMITTED NEMATODIASIS WITH KNOWLEDGE ATTITUDE AND PRACTICE BETWEEN TOWN AND HILLTRIBE PEOPLE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พักตร์พิมล มหรรณพ, Ph.D. (Trop. Med.), วังเดือน ปั่นดี, ศ.ค. (วิทยาการระบาด), เฉลิมพล ดันสกุล, ศ.ค. (สุขศึกษา) 171 หน้า. ISBN 974-662-405-9

การศึกษาเปรียบเทียบโรคหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน กับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติคนของชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ต.วัดจันทร์และชาวไทยพื้นเมือง ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ โดยแบ่งประชากรกลุ่มศึกษาเป็น 2 กลุ่มคือ ประชากรกลุ่มศึกษาชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน 727 คนและ กลุ่มที่ 2 ชาวไทยพื้นเมือง จำนวน 462 คน การตรวจอุจจาระของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ทำโดยวิธี Formalin-ether sedimentation technique และศึกษา ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติคนที่เกี่ยวกับโรคหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดินโดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม

ผลการตรวจอุจจาระ ของประชากรกลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มชาวไทยภูเขา พบว่า มีการติดเชื้อปรสิตในลำไส้ชนิดเดียว ร้อยละ 20.2 และติดเชื้อปรสิตมากกว่า 1 ชนิด ร้อยละ 5.8 ในการตรวจพบปรสิตชนิดเดียวนั้นเป็นปรสิตชนิดหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน ร้อยละ 23.0 เมื่อจำแนกชนิดของหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน พบว่าเป็นหนอนพยาธิ Hookworm ร้อยละ 62.0, *A.lumbricoides* ร้อยละ 26.0, *T.trichiura* ร้อยละ 9.0 และ *S.stercolaris* ร้อยละ 3.0 ส่วนในประชากรกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มชาวไทยพื้นเมือง พบว่า มีการติดเชื้อปรสิตในลำไส้ชนิดเดียว ร้อยละ 14.7 และติดเชื้อปรสิตมากกว่า 1 ชนิด ร้อยละ 3.0 ในการตรวจพบปรสิตชนิดเดียวนั้นเป็นปรสิตชนิดหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน ร้อยละ 29.4 เมื่อจำแนกชนิดของหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน พบว่าเป็นหนอนพยาธิ Hookworm ร้อยละ 60.0, และ *S.stercolaris* ร้อยละ 35.0 และ *T.trichiura* ร้อยละ 5.0

การศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติคนที่เกี่ยวกับโรคหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน ในประชากรกลุ่มศึกษา ทั้ง 2 กลุ่มนั้น พบว่า ความรู้และเจตคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ในด้านการปฏิบัติคนพบว่าประชากรทั้ง 2 กลุ่มมีพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน นอกจากนี้พบว่าความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติที่เกี่ยวกับโรคหนอนพยาธิตัวกลมติดต่อผ่านดิน